

ÚJDONSÁG

Fejőrobot növekvő almos istállóban

Kovács Gyula
cégvezető, Bosmark Kft.

A Munkácsy-Tej Kft. 1992-ben alakult az egykori gyulai Munkácsy Termelőszövetkezet tehenészeti telepének hasznosítására. Azóta a kft. alapvetően tejhasznú szarvasmarhatenyésztéssel és takarmánytermeléssel foglalkozik. 2006-ban tulajdonosváltás történt és a cég a hazai biotej-termelés úttörőjének számító Körös-Maros Biofarm Kft. leányvállalata lett. A környezettudatos szemléletváltás eredményeképpen még ebben az évben megkezdődött az átállás az ökológiai gazdálkodásra. Az ökológiai termelést a Bio-kontroll Hungária Nonprofit Kft. ellenőrzi. Az ügyvezetői feladatokat 2006. óta *Képiróné Kenéz Éva* és *Gyöngyösi Endre* látja el, utóbbi egyben a telep vezetője is. A cég központi telepén EMVA forrásokból jelentős beruházásokat hajtanak végre, ennek köszönhetően hamarosan megújulnak az istállóépületek, valamint a 2010. év végéig korszerű trágyakezelési rendszer is kiépül.

A Munkácsy-Tej Kft. 367 hektár bérelt szántó földterületen, valamint 145 hektár legelőn és réten termel takarmánynövényeket. Ez azonban kevés az 584 holstein fríz szarvasmarha takarmányozásához, ezért integrációs partnereitől rendszerint további jelentős mennyiségű ökotakarmányt vásárol.

A cég 2007. január 1-től biotejet állít elő az ország harmadik legnagyobb ökotehenezeteként. Az évi mintegy 2,1 millió liter tejet biotejként értékesítik feldolgozó üzemeknek, de egy saját kis kapacitású tejfeldolgozó terve már elkészültek. A Munkácsy-Tej Kft-nél termelt biotej korábban a Naszálytej Zrt. által gyártott, piacvezető "Zöldfarm" biotej termék család alapanyagát adta, jelenleg pedig a SOLE MiZo Zrt. "Biofarm" tejtermékcsalád alapanyagát biztosítja. A kft. közvetlenül a fogyasztók részére is értékesít nyers biotejet. A Körös-Maros Biofarm Kft-vel egy AVOP projektnek köszönhetően közösen üzemeltetnek egy adagoló automata felszerelt tejes autót, valamint tervezik három tejértékesítő automata telepítését is.

Az MTA martonvásári Mezőgazdasági Kutatóintézete kezdeményezésére, a herceghalmi Állattenyésztési és Takarmányozási Kutatóintézet, valamint a szegedi Gabonakutató Kht. részvételével egy közös kutatás-fejlesztési projektet indított a cég, melyben a Munkácsy-Tej Kft. mint konzorciumvezető vesz részt. A projekt megvalósításához a kft. három új kutatói munkahelyet létesített.

A projekt vezetője *Várhelyi Zoltán* mérnök-közgazdász, a kft. fejlesztési igazgatója: „egy olyan komplex kutatási-fejlesztési rendszert szeretnénk a pályázat keretében kidolgozni, amely a növénygenetikai kutatásoktól kezdően célirányosan integrálja az ökológiai növénynevelést, a vetőmagtermesztést és a növénytermesztés területeit az ökológiai állattenyésztési kutatásokkal, a fogyasztóhoz eljutó állati eredetű élelmiszerekig. Ennek megfelelően a pályázatban tervezett organikus kukorica nevelése a közvetlen minőségi humán fogyasztásra szolgáló tej és tejtermékek előállítását, valamint a biogazdálkodás takarmányozási szükségleteinek optimalizálását célozza. A kutató-fejlesztő munka közvetlen célja optimális esszenciális zsírsav tartalmú biotej és tejtermék előállítása, ennek bevezetése a hazai és nyugat európai piacra.

A Munkácsy-Tej feladata a projekten belül az MTA MGKI által előállított különböző organikus növényfajták félüzemi és üzemi méretű termesztéstechnológiájának kidolgozása, az újonnan termesztésbe vont organikus fajták és fajok optimális vetésciklusjának meghatározása. A takarmányozási kísérletekhez kezdetben 70, később 130 egyeddel állítunk be.

„A kísérleti takarmányozás során olyan magas olajtartalmú takarmánykeveréket használunk, amelyet korábban még nem teszteltünk, így a kockázat is nagy. A közel négy éves kísérleti program során naprakész, megbízható, hiteles és teljes körű információkkal kell rendelkezniünk nemcsak a kísérleti illetve kontroll állományoktól fejt tej mennyiségéről, beltartalmáról, hanem az állatok szaporodásbiológiai és etológiai jellemzőiről is.”

A telep növekvő almos istájlójába a közeljövőben fejőrobotot építenek be. A tejmintavételeket a fejőrobot a továbbiakban automatikusan elvégzi, ezzel jelentős emberi munkát lehet megtakarítani. Tekintettel arra, hogy a Munkácsy-telepen – hasonlóan a magyarországi telepek többségéhez – naponta kétszer fejnek – értékes információkat várnak a kutatók fejőrobot által végzendő napi akár háromszori-négyszeri fejtéstől is, nemcsak a várt tejmennyiség-növekedés, hanem a tejösszetétel és mikrobiológia jellemzők tekintetében is.

A fejőrobotos technológiával egyébként a cég munkatársai véletlenül, egy németországi tanulmányúton találkoztak még 2007. nyarán, ahol is a gazda igen kedvező eredményekről számolt be: az azonos állománytól fejt tej mennyisége mintegy 15 százalékkal nőtt, a tej szomatikus sejtszáma pedig 40 százalékkal csökkent a gyakoribb és kevesebb stresszel járó fejésnek köszönhetően.

„A pályázat sikerét követően 2009-ben az összes európai fejőrobotot forgalmazó céget felkerestük (DeLaval, Lely, SAC, Fullwood, Westfalia) és ajánlatot kértünk” – eseteli körülmények között magatartásukat Várhelyi Zoltán. – Az ajánlatok összehasonlítása az eltérő műszaki tartalmak miatt nem volt egyszerű dolog. Végül is a későbbi fejlesztési tervekkel való tekintettel a legkedvezőbb ár/érték arány alapján választottuk 2009. júniusában a biatorbágyi székhelyű Bosmark Kft. által forgalmazott S.A.C. dán robottechnológiát. Lényeges szempont volt, hogy a gyártók többsége

ődzkodott attól, hogy növekvő almos istállóba telepítsen ilyen rendszert, mivel Európában elsősorban pihenőboksos-trágyalehűzős istállótechnológiák – azaz még magasabb automatizáltság – mellett alkalmaznak fejőrobotokat.

Meg kell említeni azt is, hogy a S.A.C. RDS Futureline fejőrobotja egyedülállóként képes a jelenlegi fejőrobotokat forgalmazó cégek közül arra, hogy a munkaműveleteket nem csak egy oldalon, hanem a robotkar jobb és bal oldalán elhelyezkedő fejőboksoknál is képes végrehajtani. A komplett egységgel (1 robotkar és 1-1 db fejőboks a robotkar mindkét oldalán) összesen 130-140 tehenet lehet biztonságosan megfejteni. Más gyártó és forgalmazó cégeknél a 130-140 tehen fejéséhez 2 különálló egységet, azaz 2 robotkارت és 2 fejőboksot kellett volna vásárolnunk, ezzel jelentős többletköltséggel terhelve a céget.

Ezen kívül minden egyéb más paraméterben is a S.A.C. RDS Futureline fejőrobot képviselte a számunkra elfogadható csúcstechnológiát.

A fejőrobotos technológiára való átállás korántsem problémamentes. Ideális esetben már az istállót a fejőrobottal együtt célszerű megtervezni, mi viszont egy 40 éves rossz műszaki állapotú istállót jelöltünk ki kísérleti istállóként. A helyzetet csak nehezítette, hogy a kísérleti és kontroll állatállomány részére ugyanolyan klímát kellett biztosítani. A fejőrobot és a karámok elrendezési terve csak hosszas egyeztetést követően volt minden szempontból elfogadható a Bosmark-S.A.C. tervezői és a projekt vezető kutatói számára egyaránt. Jelenleg a technológia alapozási munkái vannak folyamatban, készül a robothoz tartozó technológiai helyiség, a karámok, valamint az egész istállót a csúcstechnológiához méltóan felújítjuk. Külön figyelmet szentelünk a légtechnikának, ugyanis nemcsak a hőstressz jelent az állatok számára problémát, hanem légmozgás híján a legyek is zavarnák az állatokat és így a fejőrobot munkáját.

A fejőrobot-beruházás első ütemének befejezését követően 70, későbbi bővítésével 130 tehen fejését kívánjuk megvalósítani, minimalizálva az emberi erőforrás-felhasználást. Fontos, hogy a technológia a nagyüzemi ökológiai tehasznú tehéntartással összeegyeztethető, az állat természetes igényeit ugyanis sokkal jobban megközelíti a napi 3-4 szeri fejés, mint a jelenlegi kétszeri. Teheneink a jövőben a termelési szintjüknek megfelelően egyedi mennyiségű abrakot kapnak majd.

A jelenlegi bérszintek mellett támogatás nélkül még nem racionális a fejőrobotok telepítése a nagy egyszeri bekerülési költségek miatt, de hosszútávon a bérszínvonal emelkedésével, valamint a technológiák árának várható csökkenésével a nyugat-európai trendeknek megfelelően Magyarországon is várhatóan elterjednek a hasonló rendszerek. A Munkácsy-Tej Kft. már erre készül. A jelenlegi istálló-felújítási munkák során már számításba vesszük a későbbiekben telepítendő fejőrobotokat is”.

Neocyclin méhtabletta

- Optimális választás az elléssel összefüggésben kialakuló méhgyulladások kezelésére.
- Klórtetraciklin hatóanyagtartalmú méhtabletta.
- Ezidáig nem használt antibiotikum méhgyulladások kezelésére.
- Nem befolyásolja hátrányosan sem a tejtermelés mértékét, sem a vemhesülési rátát.
- Élelmezés-egészségügyi várakozási idő: 5 nap.

Adagolás: Állatonként 2 db méhtabletta, intrauterin alkalmazással, az ellés után.

...hogy a méhgyulladás
ne szabjon gátat a sikernek!

TolnAgro

Állatgyógyászati Kft.

A 60. évfolyam 1. számján

7100 Szekszárd, Rákóczi u. 146.

Tel.: +36-74/528-528 • E-mail: info@tolnagro.hu

www.tolnagro.hu

K
KELA